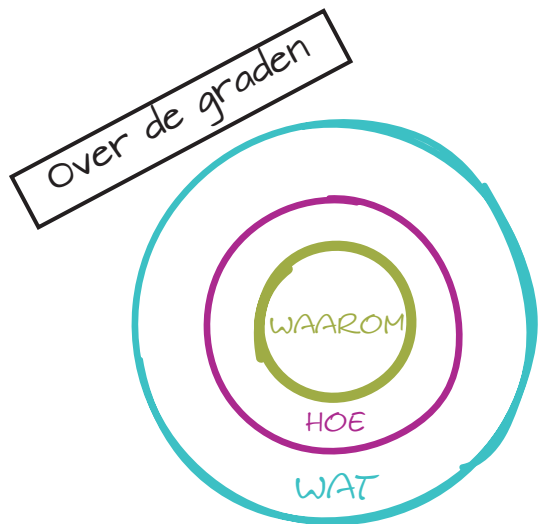


Leerfiches artistieke vakken/vorming



Essentie:

artistieke vorming verwerven via een
artistiek-creatief proces:

beschouwen – creëren – reflecteren – presenteren

LEREN LEREN

aanleren – inoefenen – expliciteren
herhalen – herhalen – herhalen
stappen uit proces 'vastleggen'
combineren van verschillende strategieën

± gelijkaardige leerstrategieën in verschillende vakken

Oriënteren en plannen

(0) Jezelf organiseren en plannen

Hoe les organiseren?

- agenda, stappen, keuzes expliciteren
- materiaal klaarleggen en/of efficiënt uitdelen

(1) Toets jezelf voor je cursus opengaat

In klas of thuis

Start met 'Wat weet je nog over?'

Inhoudstafel en overzichten als hulp

(tabellen bouwstenen, materialen en technieken)

(2) Plaats in het geheel

Inhoudstafel

Tabellen B, M, T

Adjectiefklok ...



(3) Vertrek van doelen

Lesdoelen duidelijk op bord

Wat moet je bereiken?

Wat moet je kennen of kunnen?

Eenheid van beschouwen, creëren en reflecteren

(4) Spreiden i.p.v. stampen

Herhaling/studiemomenten plannen (klas of thuis)

Leerstof spreiden over ≠e momenten spreiden

(5) Oefen door elkaar

Afwisseling beschouwen, creëren en reflecteren



Beschouwen – ∞ = Artistiek-creatief proces –

Strategieën voor creatief denken – Presenteren

(6) Opdracht in stappen

Met hulpmiddelen (zie [leerplannen](#) en [PRO.-site](#)):

- Adjectiefklok
- Kleurencirkel
- Schikking en soorten composities
- Tabel B, M, T
- Instrumentenschema, bv.

Klankbron	Speelwijze	Hoogte	Context
Trillende snaar	Strijken Tokkelen Slaan	Hoog	Popensemble
Trillende lucht in 'klankbuis'	Via blaasgat of mondstuk Trillend riet Trillende lippen	Midden	Klassieke muziek Folk
Trillend vel	Met toonhoogte Zonder toonhoogte	Laag	Wereldmuziek
Trillend materiaal	Met toonhoogte Zonder toonhoogte		...

(7) Rangschik voorbeelden

- Volgens tijdslijn
- Dichtbij naar veraf
- Adjectiefcirkel
- Op de lijn van tegenstellingen:
 - rustig* *druk*
 - vrolijk* *droevig*
 - klein* *groot(s)*
 - kleurarm* *kleurrijk*
 - meezingbaar* *niet-te-zingen*
 - traag* *snel*
 - plat* *reliëf*
 - abstract* *figuratief*
 - eenvoudig* *complex*

- volgens gebruikte materialen (digitaal, natuurlijk, papier/karton, plastische ...)
- volgens instrumentengroepen
- naar hoe het je raakt
- bij deze muziek/kunst wil ik huppelen, slapen, dromen, wandelen, rusten, springen, dansen, schreeuwen, fietsen ... (linken aan tegenstellingen)
- emotie en kleur

Structureren

(8) Cornell-schema

Bouwstenen beeld: lijn, kleur, licht, vorm, compositie, ruimte, textuur

Bouwstenen muziek: ritme, melodie, klanksterkte, samenklank, tempo, vorm

Bouwstenen dans:

...

(9) Flash-cards

Zie hierboven bouwstenen

Kenmerken kunstwerken, stijlperiodes

(10) Boots anderen na

- How to Draw?
- How to Play?
- Uitleg bepaalde techniek
- Werkwijze artiest
- ...

Maak zelf een instructiefilmpje over hoe je onder inspiratie van iemand of van een bepaalde techniek werkt (met beschouwen, creëren, reflecteren, presenteren)

(11) Maak een tekening

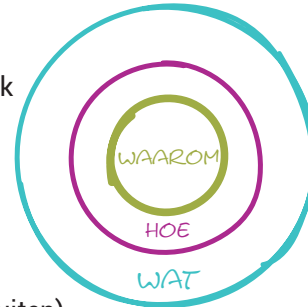
- Maak schetsen
- Teken op muziek
- Maak een grafische partituur
- Teken je ideeën uit bij divergerend en convergerend denken
- Maak verschillende 'eerste' ontwerpen bij een opdracht
- Teken verschillende ideeën bij het lemniscaat



- Teken bouwstenen (op flashcards) en zet in
- ...

(12) Conceptmap

Golden Circle – Simon Sinek



Creëren (van binnen naar buiten)

Je doel? Waarom maak je die opdracht op 'jouw' wijze?

Hoe? Welk proces loop je (en sta open voor het onverwachte)?

Wat doe je? Resultaat = uitgewerkt doel?

Beschouwen (van buiten naar binnen)

Wat zie je, hoor je, beleef je ...?

Hoe zie of hoor je dat? B, M, T, context, onderwerp ...

Doel kunstwerk?

(13) Mindmap

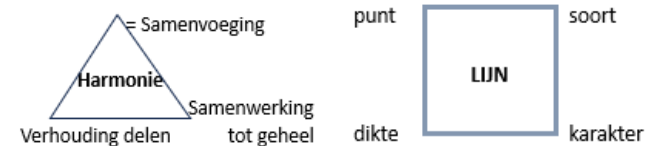
Zet (onderwerp) en bedoeling in het midden en fantaseer

(14) Vat samen op een post-it

Bv. bouwstenen als hulp bij beschouwen

(15) Maak definitiedriehoekjes

Begrip met 3 of 4 kernwoorden



(16) Bedenk vragen

Wie, wat, waar, hoe, waarom of wanneer?

Sleutelwoorden: bouwstenen, onderwerp, bedoeling, tijd, ruimte, cultuur, media, waardering ...

Verklaren

(17) Leer uit je fouten

Bekijk of beluister je (groeps)creatie.
Wat ging goed? Wat kan anders/beter?

(18) Maak concreet

Abstracte begrippen voorstellen of tekenen.
Zoek afbeeldingen, audio-fragmenten, filmpjes ...
Plaats het in jouw wereld

Leg de redenering uit

- met kijk- of luisterwijzer
- via ander werk zelfde kunstenaar
- via zelfde onderwerp, andere artistieke vorm/taal
- met stappenplan
- ...

(19) Geef les

Bv. bespreken kunst/muziek

- Wat is je focus?
- Hoe pak je dit aan (stappen)?
- Welke hulpmiddelen zet je in?
- Stappenplan, lijst B, M & T, kijk- en luisterwijzer
- Leg uit aan medeleerling
- ...

Vergelijk

- Vergelijk zelfde onderwerp of bedoeling in verschillende kunstuitingen/vormen/talen
- benoem gelijkenissen (=)
- verklaar verschillen (≠)
- gebruik venndiagram met bedoeling/onderwerp in midden en errond verschillende kunstuitingen
- ...

Controleren en bijsturen

(20) Exit-ticket

- Drie dingen die je hebt geleerd
- reflectie op wisselwerking beschouwen & creëren
- Na deze les wil ik:
 - * de uitleg nog eens horen
 - * meer voorbeelden krijgen
 - * meer zo'n kunstwerken maken
- 3-2-1-ticket
 - * 3 dingen die je leerde
 - * 2 vragen die je nog wil stellen
 - * 1 ding dat je straks thuis wil vertellen

(21) Herhaal

- Zet vast wat je vaak nodig hebt:
 - * bouwstenen
 - * aandachtspunten bij zingen
 - * aandachtspunten materiaalgebruik
 - * ...
- Zet luister- en kijkwijzer regelmatig in
- ...

(22) Reflecteer

- Over eigen artistiek proces
- Over artistiek proces van anderen
- Waardering uiten vanuit expressieve ervaringen
- Erkennen van belang van kunst voor de (eigen) wereld
- Wat lukt al? Wat nog niet? Waarom niet?
- Wat of wie heb ik nodig dat het wel lukt?

Bijkomende tips

om het leren van leerlingen te versterken